

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัย
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 1*

PARTICIPATORY MANAGEMENT THAT AFFECTING THE
EFFECTIVENESS OF EARLY CHILDHOOD EDUCATION OF
EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER THE NAKHON SI THAMMARAT
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

มัตติกา ศรีเพชร¹, อรรครา ธรรมาธิกุล² และ วีระยุทธ ชาตะกาญจน์³

Mattika Sriphet¹, Akara Thammathikul² and Werayut Chatakan³

¹⁻³มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

¹⁻³Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: Panita.khaww@gmail.com

วันที่รับบทความ : 15 เมษายน 2568; วันแก้ไขบทความ 22 เมษายน 2568; วันตอบรับบทความ : 24 เมษายน 2568

Received 15 April 2025; Revised 22 April 2025; Accepted 24 April 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา 2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา 3. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา 4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษา

Citation:

* มัตติกา ศรีเพชร, อรรครา ธรรมาธิกุล และ วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2568). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1. วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 3(2), 1147-1169.

Mattika Sriphet, Akara Thammathikul and Werayut Chatakan. (2025). Participatory Management That Affecting The Effectiveness Of Early Childhood Education Of Educational Institutions Under The Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 1. Modern Academic Development and Promotion Journal, 3(2), 1147-1169.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

ปฐมวียของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครู สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ปีการศึกษา 2567 เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วย เทคนิคการสุ่มแบบแบ่งชั้น รวมทั้งสิ้น 293 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การถดถอยเชิงพหุคูณ และการ วิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน รองลงมา คือ การ ตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ความยึดมั่นผูกพัน และ การไว้วางใจกัน

2. ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวียของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็น รายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ความพึงพอใจของครู รองลงมา คือ ด้าน พัฒนาการของเด็กปฐมวีย และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับ ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวียของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณมีค่า .824 และกำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณมีค่า .678 ตัวแปรพยากรณ์ทั้งหมด ร่วมกันพยากรณ์ผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวียของสถานศึกษา ได้ร้อยละ 82.4 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์มีค่า .28164 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวียของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 มีความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ ระดับ .01 จำนวน 2 ด้าน คือ การไว้วางใจกัน (X_4) และ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ร่วมกัน (X_1) โดยส่งผลกันในทางบวกทุกด้าน

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาควรส่งเสริมการ สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ ของกันและกัน การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากภาคปฏิบัติและการแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นจะทำให้การมีส่วนร่วมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจน ผู้บริหารสถานศึกษาควร

เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและโปร่งใสกับสมาชิกในชุมชน เช่น การสื่อสารและเปิดโอกาสให้ชุมชนแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เป็นต้น
คำสำคัญ : การบริหาร, การบริหารแบบมีส่วนร่วม, ประสิทธิภาพ

Abstract

This research aims to study the participatory management of schools under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 1, the effectiveness of early childhood education management in these schools, the impact of participatory management on the effectiveness of early childhood education, and approaches to developing participatory management that enhances early childhood education effectiveness. The sample group consists of school administrators and teachers under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 1 during the academic year 2024, selected using stratified random sampling, with a total of 293 participants. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient, multiple regression analysis, and content analysis. The research findings are as follows:

1. The overall participatory management under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 1 is rated high. When examining the individual aspects, the highest-rated aspect is responsibility independence in work, followed by joint goal setting, commitment, and mutual trust.

2. The overall effectiveness of early childhood education management in schools under the Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 1 is rated high. The highest-rated aspect is teacher satisfaction, followed

by early childhood development, and the lowest-rated aspect is the school's learning organization.

3. The analysis of the relationship between participatory management and the effectiveness of early childhood education management shows a multiple correlation coefficient of 0.824, with the square of the correlation coefficient equal to 0.678. The combined predictor variables explain 82.4% of the variance in the effectiveness of early childhood education management, with a standard error of prediction of 0.28164. This indicates a significant positive correlation at the 0.01 level, particularly in the areas of mutual trust (X4) and joint goal setting (X1), which both positively influence the outcome.

4. The development of participatory management should focus on fostering a culture of shared learning within the community by providing opportunities for community members to learn from each other's experiences. Organizing activities that promote hands-on learning and the exchange of ideas will enhance the effectiveness of participation. Moreover, school administrators should emphasize building strong, transparent relationships with community members, such as through communication and offering opportunities for the community to provide input on educational management matters in the school.

Keywords: Administration, Participatory management, Effectiveness

บทนำ

การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้มีการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ในหมวด 5 ส่วนที่ 1 การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐ ไว้ว่ามาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการ

บริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง จากการเปลี่ยนแปลงของการปฏิรูปการศึกษาดังกล่าวซึ่งเป็นการกระจายอำนาจการจัดการจัดการศึกษา ซึ่งการบริหารและการจัดการศึกษาของประเทศไทย จึงมีแนวทางที่ชัดเจนเกี่ยวกับการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือหน่วยงานระดับปฏิบัติมีอำนาจในการตัดสินใจและสนับสนุนให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทำให้ทรัพยากรบุคคลของชาติมีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา มีความรู้ และคุณธรรมทั้งการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขต่อไป การกระจายอำนาจในทางการศึกษาจะเน้นการกระจายอำนาจจากหน่วยงานส่วนกลางไปยังสถานศึกษา และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ความสำคัญของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เพื่อให้มีอิสระในการบริหารจัดการ สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่กระบวนการพัฒนาตนเองตามธรรมชาติของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ครบทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไปไปยังสถานศึกษาโดยตรง

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ยังสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในมาตรา 54 วรรคสอง อันมีความว่า ให้เด็กเล็กได้รับการดูแล และพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาให้สมกับวัย เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนาก่อนเข้ารับการศึกษาโดยส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนากิจการการศึกษาในระดับการศึกษาปฐมวัย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ในยุทธศาสตร์ข้อ 4 ด้าน การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม พัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัย ให้การสนับสนุนและส่งเสริมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้ได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมตามวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล พร้อมได้น้อมนำแนวพระราชดำริ พระบรมราชโบาย ด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช อันมีใจความสำคัญว่า มุ่งปลูกฝังความดีให้นักเรียนอบรมบ่มนิสัยให้เป็นพลเมืองดีเป็นเด็กที่มีน้ำใจรู้จักทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีความสามัคคีรู้จักดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่กัน การรู้จักแยกแยะสิ่งที่ถูกที่ผิด สิ่งที่ดีที่ชั่วปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณบดินทร

เทพยวรางกูร อันมีใจความสำคัญว่า การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานชีวิตหรืออุปนิสัยที่มั่นคงเข้มแข็งอาทิการสร้างบุคลิกและอุปนิสัยที่ดีงาม (Character Education) มาขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาให้เกิดเป็นรูปธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2560)

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 มีการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยตามขอบข่ายภารกิจงานตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับชาติชุมชน ครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมรับรู้และสนับสนุนการจัดการศึกษาปฐมวัย ได้เล็งเห็นความสำคัญของกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ คือ การรวมตัว รวมใจ รวมพลัง ร่วมมือกันของครูผู้บริหาร ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมความสัมพันธ์แบบกัลยาณมิตร มีวิสัยทัศน์ คุณค่า เป้าหมายและภารกิจร่วมกัน โดยทำงานร่วมกันแบบทีม มีครูเป็นผู้นำร่วมกันกับผู้ปกครอง เรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพเปลี่ยนแปลงคุณภาพตนเอง สู่คุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่เน้นความสำเร็จหรือประสิทธิผลของผู้เรียนเป็นสำคัญและความสุขของการทำงานร่วมกันของสมาชิก และการสร้างกลยุทธ์ในการจัดการโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยมีทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบและจัดการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน และร่วมมือกันที่มุ่งพัฒนาการของผู้เรียนเป็นสำคัญ (อาภรณ์ พรณสอาด, 2561)

ผู้วิจัยเห็นว่าทุกภาคส่วนให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม และในฐานะที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนและรับผิดชอบในการจัดการศึกษาปฐมวัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพดีขึ้นรวมทั้งการสร้างคุณภาพของผู้เรียน สร้างความเชื่อมั่นความไว้วางใจแก่ผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

3. เพื่อศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

1. ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีนักบริหารและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ดังนี้ ไชยิตา คล้ายหนองสรวง (2558) ได้สรุปความหมายการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม คือ กระบวนการที่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญต่อการบริหารหน่วยงานอยู่บนพื้นฐานของแนวความคิดของการแบ่งอำนาจหน้าที่ จัดให้มีการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และให้ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน นงคราญ ศุภระมณี, (2558) สรุปความหมายการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารจัดการศึกษา ทั้งที่เป็นบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามามีส่วนร่วมบริหารในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อม มีลักษณะของการร่วมรับรู้ร่วมทำ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติร่วมควบคุมและตรวจสอบ จันทราณี สงวนนาม (2545) สรุปความหมายการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การที่บุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทั้งด้านการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ และการปฏิบัติงาน ตลอดจนการประเมินผล ยุค (Yukl,1981) ได้ให้ความหมายการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นลักษณะการบริหารที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีอิสระในการทำงาน ตลอดจนมีสิทธิในการเสนอความคิดเห็นเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาซึ่งลักษณะดังกล่าวย่อมเป็นแรงจูงใจให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความพึงพอใจและมีผลปฏิบัติงานสูงขึ้น

จากความหมายการบริหารแบบมีส่วนร่วมข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมหมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารเชิญชวนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและการตัดสินใจในเรื่องที่สำคัญต่อการบริหารหน่วยงาน โดยมีลักษณะของการร่วมรับรู้ ร่วมทำ

ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมควบคุมและตรวจสอบในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีอิสระ โดยกระทำด้วยความเต็มใจ เพื่อให้งานนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งไม่จำกัดว่าการตัดสินใจเป็นหน้าที่ของผู้บริหารเท่านั้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีผู้วิจัยและศึกษาไว้เป็นจำนวนมาก ทั้งให้ แนวคิดและทฤษฎีที่แตกต่างกันดังนี้ จิราภรณ์ เพชรทัต (2561) ได้สรุปว่า แนวคิดที่สำคัญของ การบริหารแบบมีส่วนร่วม นั้น เกิดจากการที่องค์กรต่าง ๆ พยายามแก้ปัญหาด้วยวิธีการ ที่มีประสิทธิภาพและเน้นความคุ้มค่า โดยอาศัยพื้นฐานธรรมชาติของมนุษย์ที่มีความ ต้องการเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญขององค์กร เน้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

สรุปได้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีแนวคิด คือ การที่องค์กรต่างๆพยายามแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยที่ผู้บริหารและผู้ใต้บังคับบัญชามีการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน เกิดการร่วมมือ มีความยึดมั่นผูกพัน มีความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานและความเชื่อมั่นไว้วางใจกัน แลกเปลี่ยนข้อมูล ให้โอกาสทุกฝ่ายได้เรียนรู้และพัฒนาทักษะของตนเองผ่านการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจโดยความสมัครใจ ผสมผสานเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน จนงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ซึ่งประกอบด้วยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ และวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2567 จำนวน 108 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,226 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต ปีการศึกษา 2566 ข้อมูล ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2566)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และบุคลากร ปีการศึกษา 2567 จำนวน 108 โรงเรียน ได้มาโดยวิธีการคัดเลือกใช้เทคนิคกลุ่ม

ตัวอย่างแบบแบ่งชั้นหลายชั้นตอน มีจำนวนประชากร 1,226 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามชั้นตอน ดังนี้ กำหนดแบ่งชั้นประชากรเป็นชั้น ๆ จากทั้งหมด

กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie R.V. & Morgan,D.W.,1970) จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 293 คน

ผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ 5 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรองผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน ผู้ปกครอง จำนวน 1 คน ครู จำนวน 2 คน และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน กลุ่มเป้าหมายผู้ให้ข้อมูลเชิงคุณภาพในการสัมภาษณ์ประกอบครูและผู้บริหารในสถานศึกษา จำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 4 ตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นลักษณะแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check List) ประกอบด้วยเรื่อง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (Forced choice) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ตามแนวคิดของ สวอนส์เบิร์ก (Swansburg) ประกอบด้วย 1) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 2) ความยึดมั่นผูกพัน 3) ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน 4) การไว้วางใจกัน มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert's Five rating scale) ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ตามมาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายใน มาตรฐานการศึกษาชาติ มาตรฐานการศึกษาระดับมัธยมศึกษา มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอก ตามบริบทสังคมไทย กล่าวโดยสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของ

สถานศึกษาระดับปฐมวัย หมายถึง ระดับความสำเร็จหรือการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนดไว้ โดยจำแนกออกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ พัฒนาการของเด็กปฐมวัย ความพึงพอใจของครู และความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ มีลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert's Five rating scale) ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

2. แบบสัมภาษณ์ ตอนที่1 เป็นแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง (Structured Interview) ได้กำหนดประเด็นข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended) จำนวน 5 ข้อ โดยเปิดช่องว่าง ผู้ให้ข้อมูลตอบได้อย่างอิสระ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษา ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงานตำแหน่งปัจจุบัน สถานที่ ทำการสัมภาษณ์ และวันเดือนปีที่ทำการสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 รายการสัมภาษณ์ ประกอบด้วย ด้านการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ด้านความยึดมั่นผูกพันร่วมกัน ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และการไว้วางใจกันที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษารวมถึงด้านพัฒนาการของนักเรียน ด้านความพึงพอใจของครู ด้านความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการวิจัยเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ตามขั้นตอนดังนี้ 1. ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความ

อนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถาม และเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามด้วย Google Form และส่งมายังสถานศึกษาของกลุ่มตัวอย่างผ่าน ระบบ E-office ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

3. ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์โดยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์และประสานผู้ที่ถูกสัมภาษณ์ นัดหมายวันและเวลาในการสัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลาที่นัดหมาย เก็บข้อมูลโดยการจดบันทึกและบันทึกด้วยเครื่องบันทึกเสียงเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน

4. หลังจากที่ได้กลุ่มตัวอย่างส่งแบบสอบถามมาครบตามจำนวนแล้ว ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่รับคืน ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เมื่อเรียบร้อยแล้วก็ทำการวิเคราะห์ ข้อมูลที่ได้ผ่าน Google Form และ Google Sheet จากนั้นนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ และนำไปสรุป อภิปรายผลการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร ที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้ว ไปเก็บข้อมูลโดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้ 1) ผู้วิจัยจัดทำหนังสือบันทึกเสนอจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้ให้สัมภาษณ์ 2) ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาต นำเสนอต่อผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 5 คน 3) นัดหมายการสัมภาษณ์ 4) ดำเนินการสัมภาษณ์ 5) นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม 1) ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกชุด ที่ได้เก็บรวบรวมมาจากกลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติด้านสังคมศาสตร์สำหรับวินโดวส์ SPSS 2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) 3) วิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถาน และวิเคราะห์การเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษา โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย

(Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) 4) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์การมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรนวัตกรรมของสถานศึกษาและข้อเสนอแนะโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปประเด็นสำคัญและนำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา มี 4 ด้าน คือ 1) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน 2) ความยึดมั่นผูกพัน 3) ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และ 4) การไว้วางใจกัน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 5 - 10

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลของการบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยภาพ(n=293)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน	4.27	.61	มาก
2. ความยึดมั่นผูกพัน	4.25	.60	มาก
3. ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน	4.57	.42	มาก
4. การไว้วางใจกัน	4.15	.54	มาก
รวม	4.31	.39	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบใน

งาน ($\bar{x} = 4.57$) รองลงมา คือ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($\bar{x} = 4.27$) ความยืดหยุ่นผูกพัน ($\bar{x} = 4.25$) และ การไว้วางใจกัน ($\bar{x} = 4.15$)

2. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา มี 4 ด้าน คือ 1) ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา 2) ความพึงพอใจของครู 3) ความพึงพอใจของครู 4) การมีส่วนร่วมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน รายละเอียดแสดงในตารางที่ 10 ถึง 13

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผลของประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยภาพรวม ($n = 293$)

ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของ สถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. พัฒนาการของเด็กปฐมวัย	4.11	.53	มาก
2. ความพึงพอใจของครู	4.14	.56	มาก
3. ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	4.10	.56	มาก
รวม	4.11	.51	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ความพึงพอใจของครู ($\bar{x} = 4.14$) รองลงมา คือ ด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ($\bar{x} = 4.11$) และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.10$)

3. ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับ ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันและ ทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบเพียร์สันของการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับ ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมและรายด้าน ($n = 293$)

การบริหารแบบมีส่วน ร่วม (X)	ประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา (Y)			
	พัฒนาการของ เด็กปฐมวัย (Y_1)	ความพึงพอใจ ของครู (Y_2)	ความเป็นองค์การ แห่งการเรียนรู้ (Y_3)	รวม (Y)
การตั้งเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ร่วมกัน (X_1)	.421**	.332**	.304**	.377**
ความยึดมั่นผูกพัน (X_2)	.282**	.265**	.142*	.247**
ความเป็นอิสระต่อความ รับผิดชอบในงาน (X_3)	.497**	.459**	.466**	.508**
การไว้วางใจกัน (X_4)	.842**	.719**	.734**	.820**
เฉลี่ยรวม (x)	.717**	.620**	.570**	.681**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .681^{**}$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 เป็นรายด้านพบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับสูง จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ การไว้วางใจกัน ($r_{xy4} = .820^{**}$) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน ($r_{xy3} = .508^{**}$) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ($r_{xy1} = .377^{**}$) และ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับต่ำ จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ความยึดมั่นผูกพัน ($r_{xy2} = .247^{**}$)

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 แยกเป็นรายด้าน พบว่า ความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการตั้งเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ร่วมกัน พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{x1y} = .377^{**}$) และ พิจารณาต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า ในแต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .304^{**} ถึง .421^{**}

ความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความยืดหยุ่นผูกพัน พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ ($r_{x2y} = .247^{**}$) และพิจารณาต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า ในแต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .142* ถึง .282^{**}

ความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง ($r_{x3y} = .508^{**}$) และพิจารณาต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า ในแต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .459^{**} ถึง .497^{**}

ความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านการไว้วางใจกัน พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r_{x4y} = .820^{**}$) และพิจารณาต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า ในแต่ละด้านมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .719^{**} ถึง .842^{**}

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 นำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานได้ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน รองลงมา คือ การ ตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ความยึดมั่นผูกพัน และ การไว้วางใจกัน ทั้งนี้เพราะว่า สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 มุ่งพัฒนาสู่ความเป็น เลิศในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความยึดมั่น ผูกพันเนื่องจากการที่บุคลากรในโรงเรียน มีโอกาสได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจกับผู้บริหาร มีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับองค์กร มีเจตคติที่ดีต่อองค์กรโดยยอมรับค่านิยม เป้าหมายร่วมกัน บุคลากรจึงอุทิศพลังกายพลังใจ เพื่อผลักดันให้ประสิทธิผลของงานวิชาการประสบความสำเร็จ โดยผลการศึกษา มีความ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไชยา หานภาพ (2564) การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพงานวิชาการของ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ประสิทธิภาพงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก การบริหารแบบมี ส่วนร่วม ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและ ครูผู้สอน จำแนกตามขนาดโรงเรียน และ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อีกทั้ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑามาศ พันสุวรรณ (2562) ที่ได้ทำการศึกษา การพัฒนารูปแบบ การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาล นครเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการ บริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วน ปัญหาของการมีส่วนร่วม คือ คณะกรรมการสถานศึกษาบางคนติดภารกิจไม่สามารถมาประชุม ได้ อีกทั้งยังขาดความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลนครเชียงใหม่ 3) รูปแบบ คือ สร้างการเรียนรู้ชุมชนทางวิชาชีพ เพิ่มช่องทางการติดต่อ ทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ โลกออนไลน์ เฟซบุ๊ก วารสาร และการสร้างความตระหนัก ได้แก่ การ ประชุมคณะกรรมการก่อน - หลัง 4 ครั้ง/ปี 3) ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนารูปแบบการ มีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนคร เชียงใหม่ คือ จำนวนโครงการที่มีมากเกินไป ทำให้ครูและบุคลากรมีภาระงานเพิ่มมากขึ้น

2. ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงานรองลงมา คือ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ความยึดมั่นผูกพัน และการไว้วางใจกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนและบุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนและผลิตนักเรียนตามความต้องการของชุมชนและสามารถทรัพยากรอย่างเพียงพอต่อความต้องการของครู บุคลากรในโรงเรียนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์เปลี่ยนแปลง ยอมรับการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงครูผู้สอนมีความพึงพอใจต่องานและโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นัฐพล พันโน, สุเมธนา หาญสุริย์, และ ผกาพรณ วัฒนานาม (2566) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมอยู่ระดับมาก ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมอยู่ระดับมาก การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ การดำรงตำแหน่งและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน อีกทั้งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mohan Gopala Iyer (2008) ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของประสิทธิผลในโรงเรียนมัธยมศึกษาประเทศมาเลเซีย เนื่องมาจากปรัชญาการศึกษาแห่งชาติในปี ค.ศ.2000 ทำให้เกิดการพัฒนาด้านการศึกษาอย่างรวดเร็ว กลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย คือ ผู้บริหาร และครู เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสำรวจความคิดเห็นโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่าคุณสมบัติหลักที่ทำให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีในโรงเรียนมี 5 ประการสำคัญ 1) ผู้บริหารต้องมีความเข้มแข็ง มีจุดมุ่งหมายชัดเจน 2) การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ 3) การมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหารและครู 4) ความเข้มงวดระหว่างผู้บริหารและครู 5) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและนักเรียน

3. ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า มีจำนวน 2 ด้าน คือ การไว้วางใจกัน และการตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงาน และครูผู้สอนเข้าใจและเห็นตรงกันว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมช่วยให้การทำงานในโรงเรียน ประสบผลสำเร็จและมีความสัมพันธ์กันทางบวก เพราะการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมเป็น ปัจจัยหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมกันกำหนดเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ การไว้วางใจซึ่งกันและกัน รวมไปถึงการมีอิสระในการปฏิบัติงาน ร่วมประเมิน และชื่นชมผลงานอันเกิดจากการมีส่วนร่วมซึ่งล้วนแต่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานใน โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุชบา เคณะอ่อน (2565) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการบริหาร โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การบริหาร แบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ที่มีประสบการณ์ในการทำงานแตกต่างกันโดยรวมไม่มีความแตกต่างกัน และ ความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วม และประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. แนวทางการพัฒนา การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู จำนวน 5 ท่าน ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้ การสร้างความ ร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและโรงเรียนเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัย เช่น การที่ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนและการตัดสินใจสำคัญใน โรงเรียน อย่างไรก็ตาม ช่องทางการสื่อสารยังขาดความหลากหลายและโอกาสในการให้ความ คิดเห็นจากผู้ปกครองเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การสร้างความร่วมมือกับชุมชน ในการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กเป็นสิ่งที่มีความโดดเด่น แต่บาง กิจกรรมยังขาดการให้ข้อมูลเพียงพอแก่ผู้ปกครองในการสนับสนุนการเรียนรู้ที่บ้าน การมีส่วน ร่วมของผู้ปกครองและชุมชนยังไม่ครอบคลุมและไม่ลึกซึ้ง อาจเกิดจากการขาดช่องทางติดต่อ และการสนทนาระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง การใช้ทรัพยากรจากชุมชน เช่น

สวนสาธารณะเพื่อการเรียนรู้ นอกห้องเรียนยังคงมีข้อจำกัดในการมีส่วนร่วมจากชุมชน การส่งเสริมความร่วมมือกับชุมชนเพื่อพัฒนาการศึกษาปฐมวัยให้มากขึ้นยังคงเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรกร ชวดกลางลา (2565) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิภาพ การบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เสนอแนะไว้ 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลโรงเรียน ควรมีเกณฑ์การประเมินและรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่าย ผ่านกระบวนการ PLC 2) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ โรงเรียนควรคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านการประชุมสร้างความเข้าใจในการบริหารจัดการ 3) ด้านการไว้วางใจกัน บุคลากรในโรงเรียนต้องมีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและต้องกระจายอำนาจในการบริหารงานอย่างเป็นธรรม 4) ด้านความมีอิสระในการปฏิบัติงาน โรงเรียนควรให้การสนับสนุนส่งเสริมบุคลากรได้รับการพัฒนา และยกย่องเชิดชูผลงาน 5) ด้านการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของงานร่วมกัน มีการดำเนินงานอย่างชัดเจนเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและมีการสร้างเครือข่ายในอุดมการณ์ร่วมกัน และ 6) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีการแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันและเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน รองลงมา คือ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ความยึดมั่นผูกพัน และ การไว้วางใจกัน

2. ประสิทธิภาพการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ความพึงพอใจของครู รองลงมา คือ ด้านพัฒนาการของเด็กปฐมวัย และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า ภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ การไว้วางใจกัน ระดับปานกลาง จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน และ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในระดับต่ำ จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ความยึดมั่นผูกพัน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

4. แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาควรส่งเสริมการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันในชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ ของกันและกัน การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้จากภาคปฏิบัติและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจะทำให้การมีส่วนร่วมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจน ผู้บริหารสถานศึกษาควร เน้นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีและโปร่งใสกับสมาชิกในชุมชน เช่น การสื่อสารและเปิดโอกาส ให้ชุมชนแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในสถานศึกษา เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้าน ความเป็นอิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และ การไว้วางใจกัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารและครูผู้สอนควรนำปัจจัยการบริหารแต่ละด้านมาปรับใช้ในการบริหารโรงเรียนและ ควรพัฒนาปัจจัยการบริหารด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ทุกคนได้ ตระหนักและเห็นคุณค่าของการรักและสามัคคี ความเป็นเอกภาพ ยึดมั่นผูกพันซึ่งกันและกัน โดยมีผู้บริหารคอยสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากร

2. ระดับประสิทธิผลการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา ของโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ด้านความพึงพอใจของครู มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านความเป็น องค์การแห่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรร่วมกันกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย วางแผนการพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีการ

ตั้งเป้าหมาย และควรกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจอย่างชัดเจน เพื่อสามารถบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราชเขต 1 สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดให้มีภาวะผู้นำการบริหารที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นการรักษาจุดแข็ง และพัฒนาจุดด้อย เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในสถานศึกษาไปในทิศทางที่ถูกต้อง และสามารถเตรียมความพร้อมให้กับข้าราชการครูในสังกัดผ่านการอบรมแบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง จนสามารถส่งเสริมการกระจายความเป็นผู้นำทางวิชาชีพให้กับสถานศึกษาอื่นด้วยแรงจูงใจหรือรางวัลเชิดชูเกียรติ จนได้รับการยอมรับเป็นเชิงประจักษ์จากหน่วยงานอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กัญญ์ณวัณ ธารีบุญ และนพดล เจนอักษร. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัย. ใน *วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- กัญญิกา สุระโคตร. (2559). ความผูกพันต่อองค์การของข้าราชการครูโรงเรียนขนาดกลาง ในอำเภอแก่งหางแมว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ใน *วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- จิราภรณ์ เพชรทัต. (2558). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารกับความเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1. ใน *วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัศิลปากร*.
- ชิตพล สุวรรณผา. (2556). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ด้านผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดขอนแก่น. ใน *วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาวิทยาลัยขอนแก่น*.

- นิสรพร แชมชูกาม. (2561). การบริหารแบบมีส่วนร่วมกับคุณภาพชีวิตการทำงานของครูในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 4. ใน *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นุชนาถ สอนสง และ สงวน อินทร์รักษ์. (2561). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของกลุ่มเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษาจังหวัด. ใน *วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.* มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัศิลปากร.
- เรืองยศ เวียงนนท์. (2563). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอเมืองร้อยเอ็ดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*.
- ฤทัยรัตน์ ปัญญาสิม. (2560). การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9. ใน *วิทยานิพนธ์ ค.ม.* มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
- A. Bryman, *Leadership and Organization*, (London: Rout edge & Kegan Paul, 1986), 139.
- Agho, Mueller and Price. (2001). *Educational Administration : Theory, Research, and Practice*. New York: McGraw-Hill.
- Bryman. (1986). *Leadership and Organization*. London: Rout edge and Kegan Paul.
- Cameron K. M and Whetten W. E., *Human Relations, Overcoming Resistance To Change* 1, (November 1982): 99.
- Daft, R. (2003). *Management (6th ed)*. Cincinnati, OH: South-Western.
- David P. Gillham, “Professional Staff and Parent Perceptions of School Effectiveness of Seventh – day Adventist K – Schools in the North America Division” Accessed December 25, 2023, <http://www.thailis.uni.net.th/dao/printarticles.nsp>.
- Lock, P. & Crawford, J. (2000). The Application of Diagnostic Model and Surveys in Organizational Development. *Journal of Management Psychology*, 15(2), 17.

- Lunenburg, F.C. & Ornstein, A.C. (2000). *Educational Administration: Concepts and Practice*. 3rd ed. Belmont: Wadsworth.
- Watkins, K. E. (2003). *Sculpting the learning organization*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Watkins, K. E. and Marsick, V. J.(1993). *Sculpting the Learning Organization: Lessons in The Art and Science of Systemic Change*. San Francisco, Calif.: Jossey-Bass.
- Wayne K. Hoy and Cecil G. Miskel, Education administration: Theory research and practice, (1991)379.
- Yukl, G. A. (1981). *Leadership in Organization*. NewYok:Prentice-Hill.